

Ilustrátor Virgil Solis mladší ve službách domácí tištěné knihy
Bc. Anna Hořová

Posudek diplomové práce

Diplomantka si uvedené téma vybrala sama, jsouc vedena zájmem o knižní ilustraci projevovaným už v době studií. Život a dílo Virgila Solise ml. byly pro knihovědu i dějepisce umění doposud okrajovou záležitostí. Existuje nanejvýše několik slovníkových hesel, v nichž však mladší příslušník rodiny bývá leckdy zaměňován se stejnojmenným otcem Virgilem Solisem st. Diplomantce se naopak podařilo na základě archivních pramenů a sekundární literatury sestavit velmi pravděpodobný a prozatím nejpodrobnější vhlad do Solisova života. Při tom byla rovněž prokázána dobrá znalost uměleckého provozu v pražských Městech i na rudolfinském dvoře – jen si kladu otázku, proč v této souvislosti s výjimkou okrajové zmínky (30) nebylo více využito poznatků o Fr. Tertiovi a Fl. Abelovi. Navzdory tomu diplomantka dobře postihuje, že soudobý výtvarný umělec se musel věnovat jak kresbě, tak malbě a že zakázky knihtiskařů a nakladatelů byly vhodným nástrojem k finančnímu přilepšení. V tomto ohledu je však škoda, že ke kontextualizaci neposloužilo Kunzeovo standardní dílo o německé ilustraci 16. století, ačkoli ho nacházíme při zadání diplomové práce v seznamu výchozí literatury.

Jako velký klad hodnotím, že diplomantka podnikla velmi podrobnou a pracnou heuristiku, když prošla všechny staré bohemikální ilustrované tisky poslední třetiny 16. století. Z tohoto zorného úhlu se metodou „ad fontes“ Solisovou tvorbou doposud nezabýval nikdo. Poněvadž výskyt monogramu VS je na dřevorezech velmi sporadický, diplomantka navrhla soubor kritérií, jimiž se při atribuci anonymních výtvorů řídila (typ šrafury, modelace fyziognomického a anatomického detailu, výskyt určitého dekorativního motivu apod.). Eventuálně mylné atribuce byly eliminovány komparací s projevy neanonymních soudobých grafiků (Peterle, Willenberg, monogramista GB).

Reálnost atribucí, k nimž diplomantka došla, prověřil jako vždy čas a další studium, a nyní nevidím žádný exces, s nímž bych měl jako školitel polemizovat. Naopak otevřeně musím zmínit občasná překlepy, pleonasmy a stylistickou šroubovanost typu „posunout do doby 20. let 17. stol.“ (26). Někde se diplomantce nepodařilo uhlídat věcnou stránku, např. „od roku 1567 působil na území rudolfinské Prahy“, když o tomto adjektivu uvažujeme až od 1583 (8). Tyto připomínky však nic nemění na tom, že diplomantce s radostí navrhuji, aby výtah po dohodě nabídl k publikování časopisu *Knihy a dějiny* (tak by navázala na předchozí snahy, které cílevědomě rozvíjí kol. Jana Vlachová). Diplomovou práci považuji za interdisciplinárně velmi přínosnou a navrhuji známku výborně (1).

Metodologie a věcné zpracování tématu	40
Přínos diplomové práce	20
Citování	18
Slohové zpracování	10
Gramatika textu	2
C e l k e m	90 (1)

V Praze dne 6. 1. 2022

doc. dr. Petr Voit, CSc.
školitel